126. POMNIK HISTORII: LUBOSTROŃ – ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY

Posted on 8 December 2023

Zespół pałacowo-parkowy w Lubostroniu, uznany za pomnik historii rozporządzeniem Prezydenta RP 15 listopada 2023, to 126. zabytek o tej randze w Polsce.

Pomniki historii to jedna z ustawowych form ochrony zabytków w Polsce, a także wyróżnienie dla zabytków nieruchomych i parków krajobrazowych o szczególnych walorach historycznych, naukowych i artystycznych, mających ponadregionalne znaczenie dla dziedzictwa kulturowego. Wniosek o uznanie za pomnik historii składa Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego na ręce Prezydenta RP, a procedurę związaną z przyjmowaniem, analizowaniem i opiniowaniem wniosków prowadzi Narodowy Instytut Dziedzictwa, działający w imieniu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wniosek musi zostać również zarekomendowany przed Radę Ochrony Zabytków.

Lubostroń jest położony ok. 30 km na południe od Bydgoszczy, nad brzegiem Noteci. Zespół pałacowo-parkowy w Lubostroniu to klasycystyczna rezydencja magnacka z palladiańskim pałacem i parkiem w stylu angielskiego ogrodu krajobrazowego, zespołem gospodarczym i komponowanym krajobrazem otaczającym rezydencję, która skupia w sobie szczególne wartości artystyczne, architektoniczne i przestrzenne, oraz wartości historyczne, związane z życiem i działalnością rodu Skórzewskich, stanowiące wspólnie ponadprzeciętne wartości zabytkowe.

Pałac w Lubostroniu projektu Stanisława Zawadzkiego wzniesiono na przełomie XVIII i XIX wieku. Powstał z inspiracji „Villa Rotonda” autorstwa Andrea Palladio i jest obok warszawskiej „Królikarni” Dominika Merliniego najwybitniejszym zachowanym w Polsce przykładem nawiązującym do tej słynnej włoskiej realizacji, jednocześnie - jedynym autentycznym tego typu obiektem, w którym kompozycja angielskiego ogrodu krajobrazowego jest spójna stylistycznie z formą architektoniczną pałacu tworząc wspólnie jednolitą całość.

Lubostrońska rezydencja jest obiektem wyjątkowym także pod względem historycznym. Budowana przez Fryderyka Skórzewskiego po powrocie z pobytu na dworze króla pruskiego Fryderyka II, ogniskowała patriotyczne idee końca XVIII wieku, stąd też pozyskane do budowy pałacu elementy niezrealizowanej wówczas Świątyni Opatrzności Bożej. W Lubostroniu gościły wybitne postaci: Józef Wybicki, Stefan Garczyński, Erazm Rykaczewski, ksiądz Ignacy Polkowski, pułkownik Kazimierz Mielęcki, prezydent RP Ignacy Mościcki oraz członkowie znamienitych rodów: Radziwiłłowie, Czartoryscy, Lubomirscy, Braniccy.

Założenie przestrzenne rezydencji lubostrońskiej zachowało wybitne walory kompozycyjne, krajobrazowe i przyrodnicze. Wszystkie historyczne nawarstwienia i przekształcenia dokonywane w obrębie siedziby przez kolejnych rezydentów, członków rodziny Skórzewskich, respektowały stan zastany, dzięki czemu jest ona obecnie bardzo dobrze zachowana i czytelna stylistycznie.

Więcej na temat historii pałacu w Lubostroniu przeczytasz na portalu zabytek.pl

Lubostroń – zespół pałacowo-parkowy, fot. Maciej Jabłoński F11, zb. NID

Lubostroń – zespół pałacowo-parkowy, fot. Maciej Jabłoński F11, zb. NID

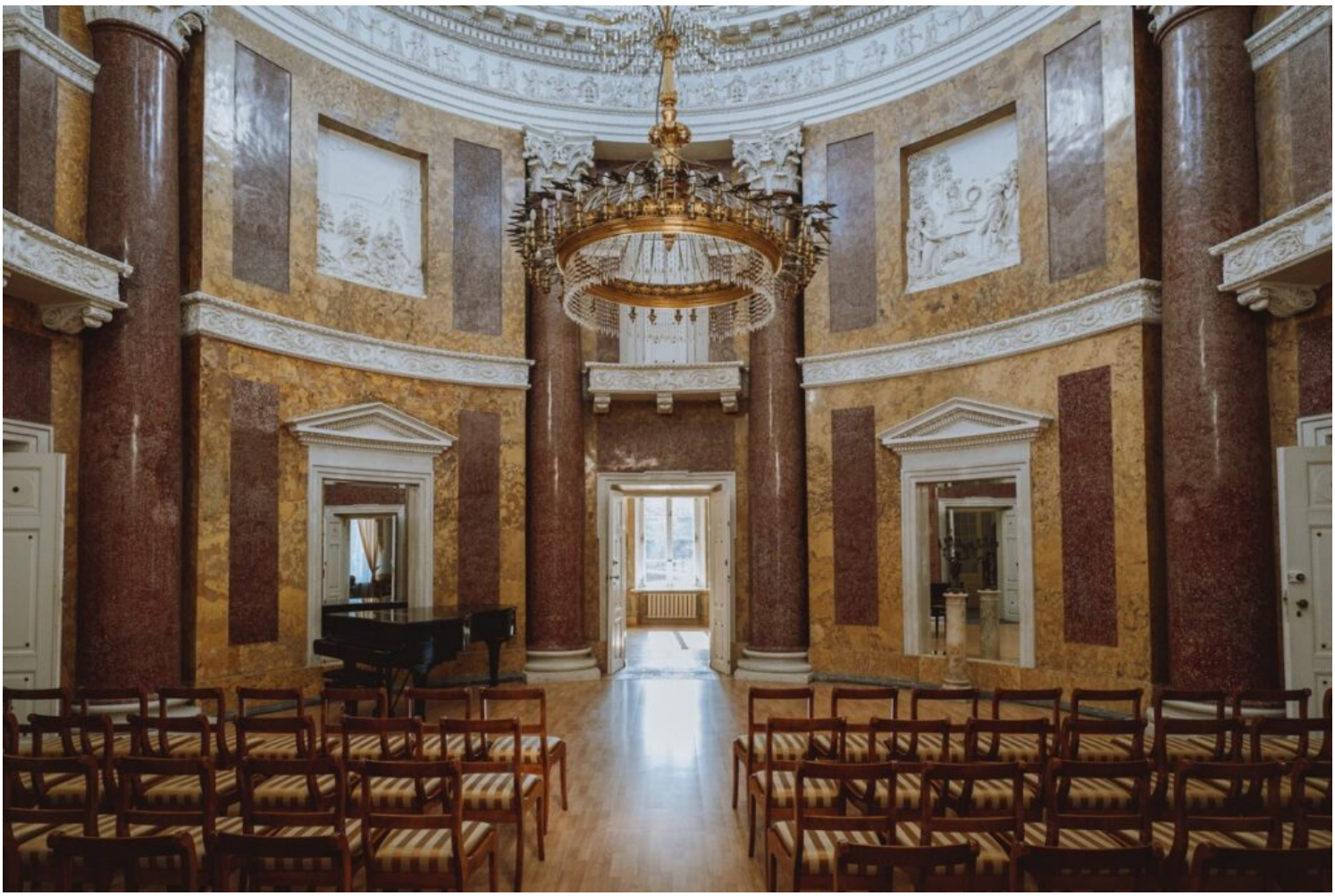

Lubostroń – zespół pałacowo-parkowy, fot. Maciej Jabłoński F11, zb. NID

Lubostroń – zespół pałacowo-parkowy, fot. Maciej Jabłoński F11, zb. NID

Lubostroń – zespół pałacowo-parkowy, fot. Maciej Jabłoński F11, zb. NID